

Sygn. Akt III RC 264/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Pruszkowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący : SSR Marta Węglewska

Protokolant : Agnieszka Curył

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2018 roku w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa N. K.

przeciwko małoletniej K. K. reprezentowanej przez matkę M. C.

o obniżenie alimentów

I. Oddala powództwo

II. Koszty sądowe przejmuję na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

N. K. w dniu 28 czerwca 2017 r. wniósł do tutejszego Sądu powództwo o obniżenie alimentów zasądzonych od powoda na rzecz małoletniej K. K.

z kwoty po 500 złotych miesięcznie do kwoty 300 złotych miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu podał m.in., iż w chwili obecnej przebywa w (...), gdzie nie jest zatrudniony. Ma orzeczony stopień niepełnosprawności w związku z czym po opuszczeniu(...) nie będzie mógł podjąć dobrze płatnej pracy. Posiada zadłużenie alimentacyjne na kwotę ok. 60.000 złotych. W jego ocenie, utrzymanie alimentów na aktualnym poziomie, jest nieodpowiednie w stosunku do jego możliwości zarobkowych

i generuje powstanie coraz większego zadłużenia (k. 3). W piśmie z dnia 5 lutego 2018 r. przedstawicielka ustawowa małoletniej K. K. – jej matka M. C., wносиła o oddalenie powództwa w całości.

Podawa, iż samotnie wychowuje dwoje dzieci. Pobiera na dwoje dzieci świadczenia alimentacyjne z funduszu w łącznej wysokości 1.000 złotych, a ponadto świadczenia z programu „500 +”

w wysokości 1.000 złotych oraz świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 248 złotych. Jest zatrudniona w (...) na 1/8 etatu oraz w podobnym charakterze dorabia 300 złotych miesięcznie. Wobec tego jej całkowity miesięczny dochód wynosi 2.746 złotych za co utrzymuje 3- osobową rodzinę i są to środki niewystarczające. W jej ocenie, biorąc pod uwagę miesięczne opłaty i zakup najpotrzebniejszych rzeczy, jest to kwota niewystarczająca na pokrycie niezbędnych wydatków. Ponadto, M. C. podawa, iż N. K. nie interesuje się córką, a także jest całkowicie pozbawiony praw rodzicielskich (k. 52).

Do chwili zamknięcia rozprawy, N. K. popierał powództwo i wniósł o obniżenie alimentów do kwoty 300 złotych miesięcznie (k. 71-71v; protokół – płyta CD k. 72).

Przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej M. C. nie uznawała powództwa i wносиła o jego oddalenie (k. 71-71v; protokół – płyta CD k. 72).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia K. K. urodzona (...) pochodzi ze związku pozamałżeńskiego M. C. i N. K.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia (...) r. w sprawie (...), N. K. został pozbawiony władzy rodzicielskiej nad małoletnią K. K.. Alimenty na rzecz małoletniej zostały ustalone wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 5 czerwca 2009 r. w sprawie III RC 148/09 na kwotę po 500 złotych miesięcznie. Już wówczas ojciec małoletniej przebywał w (...), był (...). N. K. kilkakrotnie występował do tutejszego Sądu z powództwem o obniżenie alimentów zasądzonych na rzecz jego córki K. K.. Postępowanie w sprawie III RC 553/10 zostało umorzone z uwagi na cofnięcie pozwu, N. K. przebywał wówczas w (...). Natomiast w sprawie III RC 346/11 wyrokiem z dnia 26 stycznia 2012 r. Sąd oddalił powództwo N. K. o obniżenie alimentów. Orzeczenie uprawomocniło się (...) r. N. K. odbywał wówczas (...); nie pracował odpłatnie. Był współwłaścicielem mieszkania odziedziczonego po ojcu, mieszkanie było zadłużone z powodu nieregulowania czynszu.

N. K. ma 28 lat. W dacie orzekania w poprzedniej sprawie alimentacyjnej przebywał w (...) w I (...). Obecnie od dnia (...) r. przebywa w (...). Odbywa (...). Nie jest zatrudniony odpłatnie i nie uzyskuje żadnych dochodów. We wcześniejszych okresach pracował jako (...) (miał ukończony kurs), (...), (...), podejmował też inne prace fizyczne, przy (...), ostatecznie został zwolniony z pracy. W ZK ukończył kurs (...). Ma ukończone gimnazjum. Przed osadzeniem w (...) nie płacił już zasądzonych na rzecz małoletniej K. K. alimentów, wobec czego alimenty te przekazuje na rzecz uprawnionej fundusz alimentacyjny. Z tego tytułu N. K. posiadał zadłużenie alimentacyjne w funduszu i nadal je posiada w zwiększonej kwocie-na kwotę ponad 66.000 złotych. Poza małoletnią K. K. nie ma innych osób na utrzymaniu. Nie posiada majątku ani oszczędności. Ma problemy z (...). Posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z (...), którym został zaliczony do (...), może być zatrudniony w warunkach chronionych.

M. C. w dacie orzekania w poprzedniej sprawie alimentacyjnej miała 30 lat. Była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Utrzymywała się z doraźnej pomocy MOPS i korzystała ze wsparcia finansowego rodziców, podejmowała prace dorywcze. Obecnie, M. C. ma 36 lat. Mieszka wraz z dwiema córkami w mieszkaniu komunalnym w P..

Do końca (...) r. M. C. była zatrudniona na 1/8 etatu w (...), z czego uzyskiwała dochód w wysokości 195 złotych netto. Z końcem lutego otrzymała wypowiedzenie. Z zawodu jest (...). Dorywczo M. C. pracuje w charakterze (...). Z tego tytułu uzyskuje dochód w wysokości 300 złotych. Nie posiada żadnego majątku. Poności koszty najmu mieszkania i opłat eksploatacyjnych w wysokości 245,53 złote miesięcznie. Ma zadłużenie z tytułu zaległości w zapłacie czynszu w wysokości 2.810,78 złotych. M. C. otrzymuje świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego na dwie córki w łącznej wysokości 1.000 złotych. Ponadto, uzyskuje zasiłek rodzinny po 124 złote miesięcznie na każdą z córek oraz świadczenie wychowawcze z programu „500+” po 500 złotych na dziecko. W 2017r. jej dochody z pracy wyniosły 5716,75 zł

W dacie orzekania w poprzedniej sprawie o obniżenie alimentów małoletnia K. K. miała 3 lata. Uczęszczała do przedszkola, którego koszt wynosił 400 zł, była ogólnie zdrowa. Obecnie ma 10 lat. Mieszka wraz z mamą i starszą siostrą w P.. Jest dzieckiem ogólnie zdrowym. K. K., będąca pozwaną w niniejszej sprawie ma 9 lat, jej potrzeby wzrastają, lubi dobrze ubrać się i zjeść, uczęszcza do szkoły.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o następujące dowody: kserokopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, k. 24; kserokopia umowy o pracę, k. 53; kserokopie decyzji, k. 54-55; kserokopia zaświadczenia, k. 56; informacja o wysokości opłat, k. 57-58; kserokopie faktur, k. 59-61; kserokopia zaświadczenia, k. 62; kserokopia informacji z MOPS, k. 63; informacja PIT, k. 65; zaświadczenie, k. 67; informacja z MOPS, k. 68; wyrok, k. 12 akt sprawy III RC 148/09; postanowienie, k. 70 akt sprawy III RC 553/10; wyrok, k. 57 akt sprawy III RC 346/11 oraz

uzasadnienie k. 63-65; zeznania N. K., k. 71-71v, protokół – płyta CD, k. 72; zeznania M. C., k. 71v, protokół – płyta CD, k. 72.

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie w przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej w niniejszej sprawie.

Zeznania powoda i przedstawicielki ustawowej pozwanej były w przeważającej większości wiarygodne. Są one logiczne i spójne, co do zasady nie przeczą sobie wzajemnie. Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w części określającej jego możliwości zarobkowe.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 kro na obydwojgu rodzicach ciąży obowiązek łożenia na utrzymanie dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Zakres tego obowiązku, stosownie do przepisu 135 kro, wyznaczają z jednej strony usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej, z drugiej zaś zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego.

Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji, ale także takie, które stworzą uprawnionemu normalne warunki bytowania odpowiadające jego wiekowi, stanowi zdrowia i wykształceniu.

Żądanie oparte było na podstawie art. 138 kro, z którego treści wynika, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może zatem prowadzić po uprawomocnieniu się wyroku zasądzającego alimenty do obniżenia alimentów wówczas gdy zmniejszeniu ulegną potrzeby uprawnionego albo zmniejszą się możliwości zarobkowe lub majątkowe strony do alimentacji zobowiązanej.

W rozpoznawanej sprawie wysokość alimentów na rzecz K. K. od jej ojca N. K. została ustalona wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 5 czerwca 2009 r. w sprawie III RC 148/09 na kwotę 500 złotych miesięcznie. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu (...) r. Z żądaniem obniżenia alimentów powód występował już dwukrotnie, przy czym ostatnio w sprawie III RC 346/11 Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 26 stycznia 2012 r. oddalił powództwo. Orzeczenie uprawomocniło się w dniu (...) r.

Dla uwzględnienia niniejszego powództwa decydujące stało się zatem ustalenie czy od daty ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby obniżenie alimentów należnych małoletniej K. K. od jej ojca N. K..

Odnośnie usprawiedliwionych potrzeb małoletniej pozwanej w pierwszej kolejności należy wskazać, iż powszechnie przyjmuje się, że potrzeby dziecka, których zaspokojenie jest obowiązkiem rodziców wraz z wiekiem zwiększają się i obejmują nie tylko potrzeby bytowe związane z wyżywieniem, zakupem odzieży i zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych, ale także potrzeby kulturalne i wychowawcze, mające zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy dziecka.

Trudno sobie zatem wyobrazić w jaki sposób potrzeby 9-latki mogłyby być mniejsze niż potrzeby 3-letniego dziecka, jakim była pozwana w dacie ostatniego orzekania w przedmiocie alimentów na jej rzecz. Strona powodowa zresztą w ogóle nie podjęła próby wykazania, aby potrzeby pozwanej od tego czasu uległy zmniejszeniu.

K. K. nie uczęszcza już wprawdzie do przedszkola, ale nie świadczy to w żaden sposób o zmniejszeniu się jej kosztów utrzymania. Małoletnia bowiem uczęszcza do szkoły, dorasta, w związku z czym w zakresie kosztów jej utrzymania pojawiły się nowe wydatki związane z większym zapotrzebowaniem na wyżywienie, częstszą wymianę garderoby a także, mając na uwadze zasady doświadczenia życiowego, wydatki szkolne, kulturalne czy chociażby związane z profilaktyką zdrowotną. Wysokość powyższych kosztów z pewnością nie jest niższa aniżeli wydatki na utrzymanie dziecka z okresu przedszkolnego.

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i zasady doświadczenia życiowego uzasadniony wydaje się być wniosek, iż sytuacja małoletniej

w okresie będącym przedmiotem zainteresowania nie uległa takim zmianom, które uprawniałyby do obniżenia alimentów na jej rzecz. W okresie tym bowiem usprawiedliwione potrzeby pozwanej nie zmniejszyły się, a wręcz przeciwnie uległy one zwiększeniu. Wraz

z wiekiem dziecka rosną bowiem jego usprawiedliwione potrzeby, obejmując coraz to szerszy katalog dóbr i usług, które rodzice winni zapewnić swoim dzieciom.

Wszystko powyższe skutkowało oceną, iż po stronie pozwanej nie wystąpiła przesłanka, która uzasadniałaby obniżenie alimentów.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy jednak nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, ale również od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, gdyż górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego.

Decydująca zatem dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy stała się ocena możliwości zarobkowych i majątkowych N. K.. Do obniżenia alimentów prowadzi bowiem także zmniejszenie się możliwości zarobkowych lub majątkowych strony do alimentacji zobowiązanej. Zdaniem powoda zgłoszone przez niego żądanie obniżenia alimentów uzasadnia jego sytuacja, która nie pozwala mu nałożenie zasądzonej kwoty alimentów, ponieważ jest osobą osadzoną w (...), posiada orzeczenie o niepełnosprawności, nie pracuje i nie ma możliwości zarobkowania. Dodatkowo, N. K. podnosił, iż posiada już zadłużenie w Funduszu Alimentacyjnym, a utrzymywanie alimentów na obecnym poziomie prowadzi do sukcesywnego zwiększania się tego zadłużenia. Argumenty powołane przez N. K. w świetle zgromadzonego materiału dowodowego okazały się jednak nieuzasadnione. Bezspornym jest, iż powód przebywa w (...) i nie wykonuje odpłatnie żadnej pracy. Powoływanie się powoda na powyższą okoliczność nie ma jednak większego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy albowiem o wysokości alimentów nie decydują faktycznie osiągnięte dochody a możliwości zarobkowe oceniane w sposób hipotetyczny, a więc dochody, które osoba zobowiązana do alimentacji może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosowanie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Wyjaśnienia wymagała również kwestia, czy (...), a tym samym faktyczne pozbawienie go dochodów winno być traktowane jako okoliczność uzasadniająca obniżenie wysokości ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Sąd stoi na stanowisku, iż powód nie może skutecznie powoływać się na fakt (...) jako na okoliczność usprawiedliwiającą zmniejszenie się jego możliwości zarobkowych. Byłoby zresztą zupełnie niezrozumiałe i sprzeczne z zasadami współżycia społecznego gdyby powód uzyskał pewną korzyść w postaci obniżenia jego obowiązku alimentacyjnego na tej tylko podstawie, że (...). Jednocześnie również okoliczność, iż powód posiada orzeczenie

o stopniu niepełnosprawności nie jest wystarczającą przesłanką do uznania, iż powód nie posiada możliwości zarobkowych, albowiem schorzenie na które cierpi nie wyklucza go przecież z aktywności zawodowej. Reasumując, w ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, pozbawienie wolności N. K. nie może uzasadniać żądania obniżenia jego obowiązku alimentacyjnego względem małoletniej córki K. K.. Wysokość świadczeń alimentacyjnych ciążących na powodzie należało bowiem określać biorąc pod uwagę wysokość jego hipotetycznych dochodów, jakie uzyskiwałby pozostając na wolności. Po opuszczeniu (...) należy oczekiwać od niego podjęcia pracy i aktywności zarobkowej, bowiem obowiązek zaspokajania potrzeb jego dziecka jest obowiązkiem bezwzględny i priorytetowy. Podkreślenia wymaga również fakt, iż na obniżenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem małoletniej pozwanej nie może mieć wpływu okoliczność, iż powód posiada zaległości alimentacyjne. Aby skutecznie dochodzić obniżenia ciążących na nim alimentów powód musiałby wykazać, iż powstanie zaległości nie zostało przez niego zawinione. Takiej okoliczności powód w niniejszym postępowaniu jednak nie podnosił. Reasumując powyższe rozważania, Sąd doszedł do przekonania, iż w rzeczonym okresie również po stronie powoda nie wystąpiła przesłanka, która uzasadniałaby obniżenie alimentów. W ocenie Sądu Rejonowego także po stronie M. C. brak jest zmiany uzasadniającej choćby częściowe uwzględnienie powództwa. Matka pozwanej co prawda pracuje dorywczo, uzyskuje z tego tytułu dochody, otrzymuje również wsparcie w postaci zasiłku rodzinnego i świadczenia wychowawczego, a także alimenty z Funduszu Alimentacyjnego, jednakże okoliczność ta nie może uzasadniać obniżenia alimentów należnych małoletniej od ojca.

Uwzględnienie powództwa choćby w części w sytuacji gdy potrzeby pozwanej nie zmniejszyły się prowadziłoby w istocie do nieuprawnionego przerzucenia ciężaru utrzymania małoletniej w większym zakresie na jej matkę. Kwota alimentów wskazana przez powoda, biorąc pod uwagę aktualne koszty utrzymania pozwanej oraz jej dotychczasową stopę życiową, jest zbyt niska i tylko zupełnie wyjątkowe okoliczności, które w rozpatrywanej sprawie nie zachodzą, mogłyby prowadzić do rozstrzygnięcia zgodnego z żądaniem powoda. Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony, iż powód nie czyni żadnych osobistych starań o utrzymanie i wychowanie córki, nie utrzymuje z nią osobistych kontaktów i nie przyczynia się do zaspokojenia jej potrzeb inaczej aniżeli poprzez dostarczanie alimentów za pośrednictwem Funduszu Alimentacyjnego.

Z wszystkich wyżej wymienionych względów, Sąd Rejonowy uznał, iż w sprawie nie zostały wykazane przesłanki, które pozwalałyby na obniżenie wysokości ciążącego na powodzie obowiązku alimentacyjnego względem K. K. i dlatego też na podstawie art. 138 kro Sąd orzekł jak w sentencji.